

Meslektaşlarımızdan Gelen Cevaplar

Münir GÜCELİ

○

CEVAP 1.— Meslek hayatıma yeniden başlasam eğer mecburi hizmetim varsa ancak 2-3 senelik bir müddet için memur olarak çalışırım. Bu çalışmamın, insanın kendine ve memleketine mahdut fayda sağlamakta olduğuna inandığımdan bu çalışma sırasında bir taraftan da serbest çalışma imkânlarını hazırlamaya çalışırım. Serbest hayatta da ana iştigal saham olarak muayyen bir brans üzerinde çalışır bu bransımın en hurda teferruatına kadar iner o işin hakiki bir uzmanı olurum. Mesleki hayata ilk atıldığında sürveyyanlıkla işe başlarım; bir taraftan nazari malûmatımın tatbikatını yaparken, diğer taraftan pratik malûmat edinmeye ve bunu artırmaya çalışırım. İş idaresinde bizzat işi idare için sarfedeceğim zaman 1 ise iş ve işçi idaresi hakkında malûmat sahibi olmak için lüzumu halinde 2-3 misli zaman harcarım. Bundan başka her ne pahasına olursa olsun yabancı bir lisan elde etmeye gayret eder ve bunu elde etmeden çalışmama engel teşkil eden hiç bir hareketi yapmam.

CEVAP 2.— Bütün soruların zübdesi olan bu sual fevkalâde mühimdir. Çünkü arzu başka, cemiyetin yetiştirdiği genç başkadır.

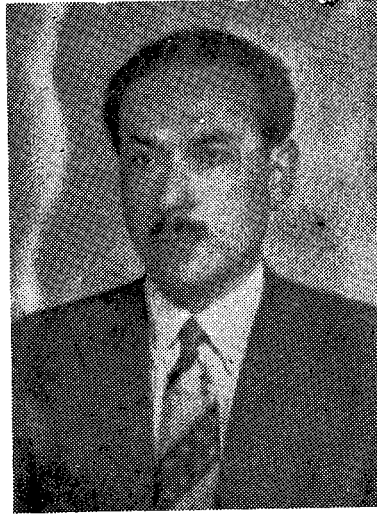
Arzum, çocuğa mesleğinden her ne kadar kendi hayatını kazanmak için istifade edecekse de çalışmasında münhasıran maddi ve şahsi menfaat değil en az bu menfaat kadar memleket menfaatini de düşünmesi ve bu hususta feragat sahibi olması fikrinin aşılmasıdır.

Fakat bugün için cemiyet, çocuğu öyle yetiştiriyor ki, çocuk meslek hayatına atıldığında aşağı yukarı şahsi ve maddi menfaati ön planda tutmaktadır. Gözü de hep dışarıdadır. Bu hal memleket için çok acı ve telâfisi kabul olımayan bir keyfiyettir. Mamafih burada kabahatin çocuktan ziyade cemiyette olduğunu tekrar etmeliyim.

CEVAP 3.— 1) Çocuk hocasına serbest münakaşa edebilmeli,

2) Çocuğa kitap temin etmeli (yani hocalar dersleriyle ilgili kitaplar yazmalı) ve gerek ders çalışırken gerekse proje yaparken bu kitaplardan istifade etmeli ve yabancı lisan kitaplarına müracaat mecburiyeti sebebiyle eksik lisan bilgisiyle tercüme için lüzumsuz vakit kaybetmemeli, çünkü dersler hem çok hem de ağırdır. (Lisan bilmiyen çocuğun mektebe kabul etmemek sıkıki varsa da memleketimizde bunu temine bu gün için imkân yoktur).

3) Gerek tedris sırasında gerek tatillerde laboratuvar tecrübelerine ve staja lâzım olan kıymeti vermeli, sembolik değil fakat mutlaka bilfiil çalışmalı ve bu çalışmayı mektepte edindiği malûmatın tatbiki bir etüdü halinde yapmalıdır.



Münir GÜCELİ

CEVAP 4.— 1) İlk bir kaç sene teori tatbikatı olarak büroda çalışmalı, takıldığı noktaları sureti halleriyle beraber bir broşür şeklinde toplamalı (başkası için faydalı olacağına kani olursa bu malûmat başkasının istifadesine arzedebilir.)

2) Bu devre bitince bir kaç sene inşaatta çalışmalı, büroda maruz kaldığı teknik güçlükleri (gerek projenin inşaatta tatbiki sırasında maruz kaldığı gerek bizzat inşaatın

gösterdiği gerekse inşaatı idare bakımından maruz kalınan güçlükleri) tesbit ederek sureti halleriyle beraber bir broşür halinde toplamalı ve yukarıki şekilde hareket ederek broşürdeki malûmatı başkasiyle münakaşa edebilmelidir.

3) Dört başı mamur bir mühendis olmak isteyen bir kimse bu periyodları 2-3 kere tekrar etmeli ve bittabi yeni literatürü de takip etmelidir.

CEVAP 5.— Bu mevzu çok mühimdir. Malûm olduğu üzere ekseriya şöyle olmaktadır. %280'i varlıklı olımayan çocuklarımız her şeyden evvel kabul olduğu nisbette maddi menfaat temin eden meslek intihap etmekte, bunda biraz da ana babanın telkinleri rol oynamaktadır. Çünkü ana baba da hayatları boyunca yokluktan kurtulamamışlardır.

Çocuğun arzu ve kabiliyetinin sevkettiği mesleğe girmesi için :

a) Varlıklı olması,

b) Memlekette üniversite adedinin çoğalması lâzımdır.

Şüphesiz bu da memleketin mali vaziyetiyle alâkalıdır. Binaenaleyh çocuğun zevk ve kabiliyetinde ziyade mesleğini tesadüf tayin etmektedir.

CEVAP 6.— Bu hususun ele alınması muhakkak ki faydalıdır ve asıl vazife Oda'nındır.

Şöyle hareket edilmesi aklıma gelmektedir:

Odada bunun için lisanları (bilhassa lisanın birinden diğerine açık tercümesi dahil) teorisi kuvvetli ve umumi malûmatla mücehhez 3-4 kişilik bir komisyon teşkil edilerek milletlerarası ilerlemeleri, teliflerle takip edip bunları memlekete faydalı olacak şekilde bir araya getirerek tab ettirmek suretiyle mühendislerin istifadesine arzmelidir. Pek mühim hallerde bizzat gidilerek inşaat ve saire yerinde görülebilir.

Bu hususta zaman zaman komisyon azaları tarafından konfe-

ranslar da verilebilir. Bu yolda Oda'nın en büyük yardımı şöyle olabilir. Çok ucuza mal olabilecek seyahatler tertip edebilmek ve arzu eden mühendisler entereasan inşaatı ve olayları yerinde görerek tetkik etmek imkânını vermek.

CEVAP 7.— Vicdanının emrettiği şekilde hareket etmelidir. Ancak gencin, tecrübesiz olduğundan hatalı ve yanlış bir harekette bulunmaması yani vicdanî hareket ediyorum diye bilmeyerek başkalarını zarara uğratmaması için imkân nisbetinde etraflı bir tahkikat yapması lâzımdır.

CEVAP 8.— Buna muhakkak ihtiyaç vardır. Bu gün garsonların bile eğitime tâbi tutulduğu bir devrede usta ve kalfa olacakların hiç değilse ilkökul mezunu veya bu mertebede serbest okur yazar, bilhassa mesleki hususatta okuduğunu tamamen anlar ve anlatmak istediği şeyi kısa cümlelerle de olsa yazar derecede olmaları lâzım olup kısmen nazari ve daha ziyade ameli eğitime tâbi tutularak ellerine birer diploma verilmelidir. Ve diploması olmayan usta ve kalfalar da inşaatı istihdam edilmemelidir. İnşaat başında bunların yine öğretici bir kontrol emniyetini hem de mühendis ve ya inşaat sahibinin bir taraftan huzurla çalışmasını temin ettiği gibi işçilerin bilgisizliği dolayısıyla iş başından ayrılamaması yüzünden mühendisin kaybettiği zamanı kazanmalarını temin eder.

Bu zaman tasarrufu henüz ilerleme emeklemesinde bulunduğumuzdan gerek fertlerimiz gerekse cemiyetimiz hülâsa milletimiz için çok mühimdir.

Bu mutavassıt sınıfın yetişmesini Odamız temin edebildiği takdirde bununla memlekete çok büyük bir hizmet yapmış olması hasebiyle her zaman iftihar edebilir ve gurur duyabilir.

CEVAP 9.— Bu soru biraz muğlak olmakla beraber anladığım nisbette cevaplandıracağım.

Burada asıl mevzu, mühendisin, bizzat işin kendisinin, en iktisadi bir şekilde yapılmasında rol oynayabil-

mesi şeklinde ifade edilirse suale vuzuh verilmiş olacağını tahmin ediyorum. Sualin bu şekline göre mühendisin tesis edeceği münasebette:

1 — Gerek işçiye, gerek iş sahibine, işlerinde daima hakkaniyetten ayrılmadığını göstererek onlara emniyet telkin etmek,

MESLEK HAYATINIZDA EDİNDİĞİNİZ TECRÜBE VE GÖRGÜYE NAZARAN AŞAĞIDAKİ SORULARI CEVAPLANDIRMANIZI RICA EDERİZ :

Soru I — Meslek hayatınıza yeniden başlamak kabil olsaydı bu sefer hangi hususlara daha çok önem verirdiniz?

Soru II — Yetişme devresinde bulunan bir mühendise kanaatinizce ne gibi beşerî, moral ve sosyal özellikler asılanmalıdır?

Soru III — Meslek hayatının bugünkü ve yarınki ihtiyacı bakımından lüzumlu bilgilerin okulda hazmedilebilmesi için bir mühendisin yetişme devresinde tatbik edilecek öğrenim sistemi nasıl olmalıdır?

Soru IV — Okul devresinden sonra meslek hayatına çabuk ve iyi intibak sağlamak için genç mühendis meslek hayatının ilk senelerinde ne gibi hususlar sağlanmalıdır?

Soru V — Mühendislik mesleğini seçen bir gencin bu seçiminde tesadüflerden ve maddî faktörlerden çok heves ve kabiliyetinin rol oynayabilmesi için yapılması gerekli şeyler, nelerdir?

Soru VI — Meslektaşlarımızın mühendislik konusundaki milletlerarası ilerlemeleri yakından takip edebilmeleri ve memleketimizde tatbik imkânları bulabilmeleri için dış âlemle ne gibi münasebetler kurulmalıdır?

Soru VII — Bir mühendis bir hâdiseye karara varırken kanaatlerini tahriif etmeye zorlayan âmiller karşısında ne şekilde hareket etmelidir?

Soru VIII — Memleketimizde inşaat mühendisliği tatbikatının ilerlemesinde işçi ile mühendis arasında ara sınıfların teşekkülüne ihtiyaç olduğuna göre, en kısa volda bu ara sınıfların yetişmesi ve iş kalitesinin yükselmesi için düşünceleriniz nelerdir?

Soru IX — Bir inşaat işini üç safhaya ayırırsak, bu safhalardan birincisi proje ve konsepsiyon, ikincisi bizzat inşaat ve üçüncüsü kalite kontrolü olduğuna ve mühendisler en fazla birinci ve üçüncü safhalarda müessir olabildiklerine göre, mühendislerden âzami randıman alınabilmesi için meslektaşlarımızın gerek işçi ile, ara meslek sınıfıyla iş ve sermaye sahipleriyle ve gerek kendi aralarında tesis etmeleri lâzım gelen münasebetler nelerdir. Bu münasebetlerden ne faydalar sağlanabilir?

Soru X — Yapı Polisinin lüzumu hakkında ne düşünüyorsunuz?

T.M.H.

2 — İşçilerin çalışmalarında mül-samahakâr değil fakat makul bir tolerans sahibi olmak,

3 — İşçilerle temasta tenkid ve tashih edilecek şeyleri imkân nisbetinde onları okşayarak istenilen yola sevk etmek suretiyle yaptırmak,

4 — Yine imkân nisbetinde bazı hususiyetleriyle âlâkadar olarak onların sevgilerini kazanmak,

(Bu 4 madde işçinin işe bağlanmasını ve daha candan çalışmalarını ve randıman artmasını temin eder.)

5 — Hemen daima başkası için çalışıldığından yapılacak işin en iktisadi bir şekilde olması için,

a) Piyasayı daima takip etmek,

b) Ekonomiyi temin eden yeni metodları tatbik etmek,

6 — Meslekdaşların zaman zaman a, b de zikredilen hususları konuşup birbirlerinin malûmatlarından istifade etmeleri ve faydalı gördükleri takdirde konuşma neticelerini bir yazı ile Oda'ya göndererek bunları neşrettirmek.

CEVAP 10.— En medeni memleketlerde bile yapı polisleri vardır. Bunların tam olarak vazifelerini bilmemekte isem de bu teşkilâtın gâyesinin inşaatını projesine, hesaplarına ve vasıflı malzemesine uygun olarak yaptırılması olduğu meydandadır. Bilhassa bizim memlekette hakikaten böyle bir teşkilâta kat'î ihtiyaç vardır. Çünkü insan öyle inşaat görüyor ki, bilhassa betonarmede ne biçim ve ne şekilde demir kullanıldığına bakıp tüyleri ürperiyor.

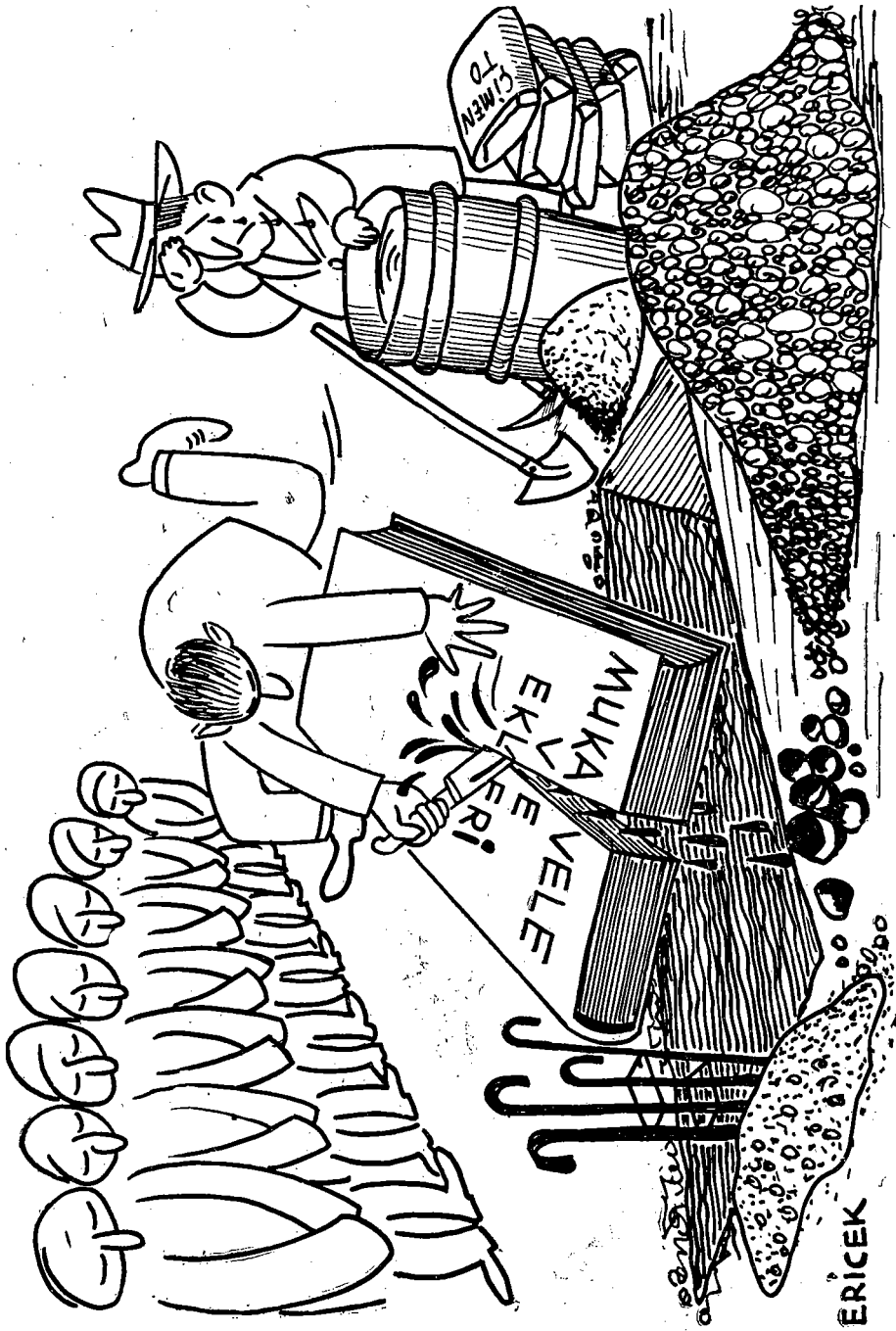
Ancak yapı polisinin vazifesini yani kontrolünü yaparken inşaatı felce ve vatandaşı zarara uğratmaması için lüzumlu toleransların açık olarak tüzükde belirtilmesi de pek zaruridir.

Sayın Okuyucularımız,

Altı ay önce neşrine başladığımız meslek anketine verilen cevaplar, bu sayı ile nihayete ermektedir. Gösterilen ilgiye ayrı ayrı teşekkür eder; çeşitli sebeplerle ve bilhassa münderecat çokluğu yüzünden veremediğimiz yazılar için de itizar beyan ederiz.

Türkiye Mühendislik Haberleri-ne gösterilen âlâkânın devamını diler, 8 nci neşir yılında her zaman aramızda bulunacaklarını ümit ettiğimiz okurlarımıza yürekten başa-rılar dileriz.

Saygılarımızla,
T. M. H.



BİZDE İNŞAATIN TEMELİNE KURBAN KESMEK ÂDETTİR